

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง อายุความและการขอคืนเงินที่ถูกหักไว้เกินในมูลหนี้ความรับผิดทางละเมิด
ตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้มีหนังสือ ที่ ดช ๐๐๑๑.๓๔/๐๑๒๒๒ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๓ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ขอรื้อเกี่ยวกับอายุความในมูลหนี้ความรับผิดทางละเมิดตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ความว่า ตำรวจภูธรภาค ๗ ได้มีหนังสือ ที่ ๐๐๒๒.๑๗/๓๘๖๓ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๒ โดยมีข้อเท็จจริงสรุปได้ ดังนี้

(๑) วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๓ จังหวัดสุพรรณบุรี มีคำสั่งที่ ๑๓๘๒/๒๕๕๓ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดในกรณีสืบตำรวจเอก ธาณินทร์ อินมะโน ยักยอกเงินนอกงบประมาณ โดยอาศัยอำนาจตามคำสั่งกรมตำรวจ ที่ ๑๒๑๕/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๐ เรื่อง มอบอำนาจการปฏิบัติราชการและอำนาจฟ้องคดี ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

(๒) วันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๔ คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด ได้รายงานผลการสอบข้อเท็จจริงนั้นไปยังผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด โดยเห็นว่า ให้ผู้บังคับบัญชาตามสายงานที่รับผิดชอบด้านการเงินของสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองสุพรรณบุรีรับผิดชอบ มีจำนวนทั้งหมด ๙ ราย โดยให้ พันตำรวจโท เฉลิมไชย หรือเฉลิม รอดโพธิ์ทอง รับผิดชอบร้อยละ ๘ ของจำนวนเงินทั้งหมดที่ถูกยักยอกไปเป็นเงิน ๗๒,๕๙๖ บาท ทั้งนี้ ผู้ต้องรับผิดชอบชดใช้เงินจำนวน ๙ ราย มีผู้ยินยอมชดใช้เงินแล้วจำนวน ๗ ราย และปฏิเสธการชดใช้เงินจำนวน ๒ ราย

(๓) วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดได้วินิจฉัยแล้วเห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดตาม (๒) และได้มีหนังสือ ที่ สพ ๐๐๒๐.๖/๙๖๖๖ ลงวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๕๔ รายงานผลการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด พร้อมส่งสำนวนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดไปให้กระทรวงการคลังเพื่อพิจารณาตรวจสอบ

(๔) วันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๔ พันตำรวจโท เฉลิมไชยฯ ได้ทำหนังสือสัญญาชดใช้ค่าสินไหมทดแทน (หนังสือรับสภาพหนี้) ต่อคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดตามสัญญาเลขที่ ๗/๒๕๕๔ โดยตกลงยินยอมใช้ค่าสินไหมทดแทนจำนวน

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๙๐๕/๕๙๒ ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๓ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๗๒,๕๙๖ บาท ชำระภายในวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ หรือให้แล้วเสร็จภายใน ๖ ปี ๑ เดือน ตามสัญญาผ่อนชำระค่าสินไหมทดแทน และพันตำรวจโท เฉลิมไชยาฯ ได้ทำสัญญาผ่อนชำระค่าสินไหมทดแทน (สัญญาผ่อนชำระหนี้) ต่อคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด ขอผ่อนชำระหนี้เป็นรายเดือนในอัตราเดือนละ ๑,๐๐๐ บาท จนกว่าจะครบตามจำนวนที่กำหนด โดยเริ่มผ่อนชำระตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๔ เป็นต้นไป

(๕) วันที่ ๖ มกราคม ๒๕๔๗ กรมบัญชีกลาง มีหนังสือ ที่ กค ๐๔๐๖.๓/๘๑ แจ้งผลการพิจารณาโดยเห็นว่า สิบลตำรวจเอก ธาณินทร์ฯ ได้กระทำการยกยอกเงินของทางราชการรวมเป็นเงินจำนวน ๙๖๘,๑๘๗.๒๕ บาท ถือเป็นการกระทำทุจริตที่มีใช้การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ สิบลตำรวจเอก ธาณินทร์ฯ จึงต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในเงินจำนวนดังกล่าวตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ตามนัยมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ สำหรับผู้บังคับบัญชาตามสายงานที่รับผิดชอบด้านการเงินของสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองสุพรรณบุรีไม่ได้ปฏิบัติตามคำสั่งกรมตำรวจ ที่ ๗๗๔/๒๕๓๗ ลงวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๓๗ เรื่อง การกำหนดหน้าที่การงานของตำแหน่งในสถานีตำรวจ โดยปล่อยปละละเลยไม่ควบคุมดูแลตรวจสอบการปฏิบัติงานด้านการเงินให้ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการเป็นช่องทางให้เกิดความเสียหายต่อทางราชการ ถือเป็นการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เมื่อคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมตามมาตรา ๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ จึงให้รับผิดชอบใช้เงินร้อยละ ๗๕ ของเงินที่ถูกยกยอก คิดเป็นเงินจำนวน ๗๔๑,๓๐๒.๒๕ บาท โดยได้แบ่งส่วนให้พันตำรวจโท เฉลิมไชยาฯ ซึ่งดำรงตำแหน่งรองสารวัตรธุการสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองสุพรรณบุรีต้องรับผิดชอบใช้เงินร้อยละ ๒๕ เป็นเงินจำนวน ๑๗๑,๘๘๔.๓๙ บาท และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสุพรรณบุรีเรียกให้บุคคลผู้ต้องรับผิดชอบดังกล่าวชดใช้ค่าเสียหายแก่ทางราชการ

(๖) วันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๔๗ ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสุพรรณบุรี มีหนังสือบันทึกข้อความ ที่ สพ ๐๐๒๙.๖/๖๑๘ แจ้งผลการพิจารณาของกรมบัญชีกลางตาม (๕) แก่ผู้บังคับบัญชาตามสายงานที่รับผิดชอบด้านการเงินที่เกี่ยวข้อง ซึ่งรวมพันตำรวจโท เฉลิมไชยาฯ จำนวนทั้งหมด ๙ ราย และให้ผู้เกี่ยวข้องติดต่อขอรับเงินส่วนที่ชำระเกินจากเจ้าหน้าที่งบประมาณการเงินและบัญชี ส่วนกรณีที่ต้องชำระเพิ่มให้ดำเนินการทำสัญญาชดใช้ค่าสินไหมทดแทน (หนังสือรับสภาพหนี้) และสัญญาผ่อนชำระค่าสินไหมทดแทน (สัญญาผ่อนชำระหนี้) ต่อคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดตั้งแต่วันที่ ๒-๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗

(๗) วันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๔๗ พันตำรวจโท เฉลิมไชยาฯ ได้มีหนังสืออุทธรณ์คำสั่ง ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดสุพรรณบุรีมีหนังสือ ที่ สพ ๐๐๒๙.๒/๑๔๔๗๘ ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๔๙ แจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ว่าอุทธรณ์ฟังไม่ขึ้น จึงให้ยกอุทธรณ์และแจ้งสิทธิในการฟ้องคดีต่อศาลปกครอง จากนั้นพันตำรวจโท เฉลิมไชยาฯ จึงนำคดีไปฟ้องต่อศาลปกครองกลาง

(๘) ศาลปกครองกลางมีคำพิพากษาตามคดีหมายเลขดำที่ ๒๐๔๗/๒๕๔๙ คดีหมายเลขแดงที่ ๕๓๖/๒๕๕๒ ว่า ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสุพรรณบุรีมีหนังสือบันทึกข้อความที่ สพ ๐๐๒๙.๖/๖๑๘ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๔๗ ซึ่งระบุแจ้งผลการพิจารณา

ของกรมบัญชีกลางให้พันตำรวจโท เฉลิมไชยา (ผู้ฟ้องคดี) ทราบถึงจำนวนเงินค่าสินไหมทดแทนที่ต้องรับผิดชอบและให้ไปติดต่อดำเนินการทำสัญญาชดใช้ค่าสินไหมทดแทน (หนังสือรับสภาพหนี้) และสัญญาผ่อนชำระค่าสินไหมทดแทน (สัญญาผ่อนชำระหนี้) ต่อคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบทางละเมิดนั้น เป็นการแจ้งในฐานะหัวหน้าส่วนราชการและเป็นผู้บังคับบัญชาของ พันตำรวจโท เฉลิมไชยา ให้พันตำรวจโท เฉลิมไชยา ไปตกลงเพื่อระงับข้อพิพาทก่อนออกคำสั่งเรียกให้ชำระเงินตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ฯ มิใช่ในฐานะของผู้ได้รับมอบอำนาจจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจในการออกคำสั่งเรียกให้ชำระเงิน หนังสือฉบับดังกล่าวจึงไม่มีลักษณะเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และไม่มีผลบังคับให้พันตำรวจโท เฉลิมไชยา ต้องปฏิบัติตาม พันตำรวจโท เฉลิมไชยา จึงมีสิทธิปฏิเสธการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนได้ และการแจ้งตามหนังสือดังกล่าวเป็นเหตุให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติมีสิทธิออกคำสั่งเรียกให้พันตำรวจโท เฉลิมไชยา ชำระเงินตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ฯ ต่อไปเท่านั้น เมื่อวินิจฉัยแล้วว่า หนังสือบันทึกข้อความของผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสุพรรณบุรี ที่ สพ ๐๐๒๙.๖/๖๑๘ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๔๗ ไม่มีลักษณะเป็นคำสั่งทางปกครอง และไม่มีผลบังคับให้ พันตำรวจโท เฉลิมไชยา ต้องปฏิบัติตาม พันตำรวจโท เฉลิมไชยา จึงมิใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้จากการกระทำของสำนักงานตำรวจแห่งชาติและผู้ว่าราชการจังหวัดสุพรรณบุรีผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสอง ที่จะมิสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองจึงไม่ต้องวินิจฉัยว่า คำสั่งเรียกให้ชดใช้เงินของผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสุพรรณบุรีที่ สพ ๐๐๒๙.๖/๖๑๘ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๔๗ ที่เรียกให้พันตำรวจโท เฉลิมไชยา ต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทน จำนวน ๑๗๑,๔๘๙.๓๙ บาท เป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ พิพากษายกฟ้องผู้ฟ้องคดีและผู้ถูกฟ้องคดีไม่อุทธรณ์ คดีถึงที่สุด

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เห็นว่า ศาลปกครองกลางมีคำพิพากษาว่าข้อความในหนังสือบันทึกข้อความของผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสุพรรณบุรี ที่ สพ ๐๐๒๙.๖/๖๑๘ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๔๗ เป็นการแจ้งในฐานะหัวหน้าส่วนราชการและเป็นผู้บังคับบัญชาของ พันตำรวจโท เฉลิมไชยา หนังสือฉบับดังกล่าวจึงไม่มีลักษณะเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ และไม่มีผลบังคับให้ พันตำรวจโท เฉลิมไชยา ต้องปฏิบัติตาม และผู้ว่าราชการจังหวัดสุพรรณบุรี ผู้รับมอบอำนาจจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ยังไม่มีการออกคำสั่งเรียกซึ่งเป็นคำสั่งทางปกครองให้พันตำรวจโท เฉลิมไชยา นำเงินมาชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแต่อย่างใด ซึ่งเมื่อพิจารณาจากข้อเท็จจริงแล้วปรากฏว่า ผู้ว่าราชการจังหวัดสุพรรณบุรี ผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด รู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้พึงต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทน เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ จึงต้องออกคำสั่งเรียกให้ผู้ต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนภายในกำหนดอายุความ ๒ ปี นับแต่วันที่รู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้พึงต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทน (ภายในวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖) ตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

ซึ่งขณะนี้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนได้ล่วงเลยมาแล้ว แต่ปรากฏว่าระหว่างเริ่มต้นนับอายุความเมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ก่อนที่อายุความจะครบกำหนดในวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ พันตำรวจโท เฉลิมไชยา ได้มาทำหนังสือสัญญาชดใช้ค่าสินไหมทดแทน (รับสภาพหนี้) ต่อคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดตามสัญญาเลขที่ ๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๕ ตกลงยินยอมใช้ค่าสินไหมทดแทนจำนวน ๗๒,๕๙๖ บาท ตามสัญญาผ่อนชำระค่าสินไหมทดแทน และขอผ่อนชำระหนี้เป็นรายเดือนในอัตราเดือนละ ๑,๐๐๐ บาท จนกว่าจะครบกำหนดจำนวนที่ต้องรับผิดชอบ โดยเริ่มผ่อนชำระตั้งแต่วันที่เดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๕ เป็นต้นไป ดังนั้น เมื่อพันตำรวจโท เฉลิมไชยา ทำหนังสือรับสภาพหนี้และสัญญาผ่อนชำระค่าสินไหมทดแทน ต่อคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดเมื่อวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๕ จึงถือได้ว่า พันตำรวจโท เฉลิมไชยา รับสภาพหนี้ต่อเจ้าหนี้ที่ตามสิทธิเรียกร้องที่มีอยู่ จึงมีผลทำให้ อายุความที่อยู่ระหว่างนับสะดุดหยุดลงตามมาตรา ๑๙๓/๑๕ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และเมื่ออายุความสะดุดหยุดลงแล้ว ระยะเวลาที่ล่วงไปก่อนหน้านี้ไม่นับเข้าไปในอายุความตามมาตรา ๑๙๓/๑๕ วรรคหนึ่ง และเมื่อเหตุที่ทำให้อายุความสะดุดหยุดลงสิ้นสุดลงในเวลาใด ให้เริ่มนับอายุความใหม่ตั้งแต่วันที่เวลานั้นตามมาตรา ๑๙๓/๑๕ วรรคสอง ประกอบกับคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) เคยให้ความเห็นไว้ทำนองเดียวกันในเรื่องเสรีจที่ ๒๖๙/๒๕๕๔ ว่าเมื่ออายุความสะดุดหยุดลงแล้วให้เริ่มนับอายุความใหม่ แต่มิได้ระบุว่าให้เริ่มนับอายุความใหม่ตั้งแต่วันที่เวลาใดและอายุความใหม่เป็นมูลหนี้ความรับผิดชอบทางละเมิดในกรณีเดิมตามพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ฯ หรือเป็นหนี้ซึ่งก่อตั้งสิทธิขึ้นใหม่ตามสัญญารับสภาพหนี้ หรือเป็นการประนีประนอมยอมความนอกศาล ซึ่งต้องนับอายุความใหม่ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๙๓/๓๐ หรือ มาตรา ๑๙๓/๓๒ จากข้อเท็จจริงดังกล่าว สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จึงขอหารือประเด็นปัญหาข้อกฎหมาย ดังนี้

๑. ในกรณีดังกล่าว เมื่อพันตำรวจโท เฉลิมไชยา ทำหนังสือรับสภาพหนี้และสัญญาผ่อนชำระหนี้ รวมทั้งได้ผ่อนชำระหนี้ตลอดมา จึงเห็นว่าอายุความได้สะดุดหยุดลงแล้ว แต่มีปัญหาข้อกฎหมายต่อไปว่าอายุความสะดุดหยุดลงเวลาใด และต้องเริ่มนับอายุความใหม่ตั้งแต่วันที่เวลาใด รวมทั้งอายุความนับใหม่มีอายุความเท่าใด ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายใด

๒. การที่ตำรวจภูธรจังหวัดสุพรรณบุรีได้หักเงินเดือนไปตามหนังสือรับสภาพหนี้มาโดยตลอดตั้งแต่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๕ รวมเป็นจำนวนเงิน ๗๒,๕๙๖ บาท และต่อมากรมบัญชีกลางมีหนังสือที่ กค ๐๔๐๖.๓/๘๑ ลงวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๗ ให้พันตำรวจโท เฉลิมไชยา ต้องรับผิดชอบเพิ่มขึ้นจากจำนวนที่คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด กำหนด เป็นเงิน ๑๗๑,๔๘๙.๓๙ บาท และระหว่างนี้ก็ยังคงมีการหักเงินเดือน เป็นเงิน ๙๓,๐๐๐ บาท (๙๓ งวด ๆ ละ ๑,๐๐๐ บาท) ซึ่งเกินจากหนังสือรับสภาพหนี้และสัญญาผ่อนชำระหนี้จำนวน ๒๐,๕๐๔ บาท ซึ่งต่อมา พันตำรวจโท เฉลิมไชยา ได้มีหนังสือฉบับลงวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๒ แจ้งไม่สมัครใจให้หักเงินเดือนและขอเงินที่ได้หักไว้แล้วคืนนั้น ตามมาตรา ๑๙๓/๒๘ กำหนดว่า “การชำระหนี้ตามสิทธิเรียกร้องซึ่งขาดอายุความแล้วนั้นไม่ว่ามากน้อยเพียงใด จะเรียกคืนไม่ได้ แม้ว่าผู้ชำระหนี้จะไม่ว่าลืมหูลืมตาสิทธิเรียกร้องขาดอายุความแล้ว” ดังนั้น จำนวนเงินที่

พันตำรวจโท เกลิมไชยา ได้ชำระหนี้ตามหนังสือรับสภาพหนี้และสัญญาผ่อนชำระหนี้ไว้แล้ว จำนวน ๗๒,๕๙๖ บาท และอีกจำนวน ๒๐,๔๐๔ บาท ที่ชำระหนี้ไว้แล้วนั้น การที่พันตำรวจโท เกลิมไชยา มีหนังสือฉบับลงวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๒ แจ้งไม่สมัครใจให้หักเงินเดือนและขอเงินที่ได้หักไว้แล้วคืน สำนักงานตำรวจแห่งชาติต้องดำเนินการต่อไปอย่างไร

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวโดยมีผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) และผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นผู้ชี้แจงรายละเอียดข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า ข้อหาเรื่องนี้ มีประเด็นที่ต้องพิจารณาเพียงประเด็นเดียวว่า ภายหลังจากที่กรมบัญชีกลางได้มีหนังสือแจ้งจังหวัดสุพรรณบุรีให้พันตำรวจโท เกลิมไชยา ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเพิ่มขึ้นจากจำนวนที่คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดกำหนด สำนักงานตำรวจแห่งชาติจะต้องดำเนินการอย่างไรต่อไป โดยมีความเห็นว่า ตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง* แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ได้กำหนดอายุความในการใช้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่สำหรับกรณีที่หน่วยงานของรัฐเห็นว่าเจ้าหน้าที่ผู้นั้นไม่ต้องรับผิด แต่กระทรวงการคลังตรวจสอบแล้ว เห็นว่าต้องรับผิดให้มีอายุความหนึ่งปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐมีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลัง จะเห็นได้ว่าบทบัญญัติดังกล่าว ไม่ได้กำหนดอายุความสำหรับกรณีที่หน่วยงานของรัฐเห็นว่าเจ้าหน้าที่ต้องรับผิด แต่กระทรวงการคลังตรวจสอบแล้วเห็นว่าเจ้าหน้าที่นั้น ต้องรับผิดเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมากกว่าความเห็นของหน่วยงานของรัฐ จึงต้องนำกรณีที่หน่วยงานของรัฐเห็นว่าเจ้าหน้าที่ผู้นั้นไม่ต้องรับผิด แต่กระทรวงการคลังตรวจสอบแล้วเห็นว่าต้องรับผิด มาใช้บังคับกับประเด็นที่หาหรือมานั้นในฐานะเป็นบทกฎหมายที่ใกล้เคียงอย่างยิ่ง โดยมีอายุความหนึ่งปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐมีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลัง ตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง

*มาตรา ๑๐ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่เป็นผู้กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานของรัฐที่ผู้นั้นอยู่ในสังกัดหรือไม่ ถ้าเป็นการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่การเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่ถ้ามิใช่การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ให้บังคับตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ทั้งสองประการตามวรรคหนึ่ง ให้มีกำหนดอายุความสองปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน และกรณีที่หน่วยงานของรัฐเห็นว่าเจ้าหน้าที่ผู้นั้นไม่ต้องรับผิด แต่กระทรวงการคลังตรวจสอบแล้วเห็นว่าต้องรับผิด ให้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนนั้นมีกำหนดอายุความหนึ่งปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐมีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลัง

ประกอบกับมาตรา ๑๒^๑ ที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐที่เสียหายมีอำนาจออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้นั้นชำระเงินดังกล่าวภายในเวลาที่กำหนด ในกรณีนี้ข้อเท็จจริงปรากฏว่าก่อนที่กรมบัญชีกลางจะมีความเห็นให้พันตำรวจโท เฉลิมไชยา ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเพิ่มขึ้นตามจำนวนที่คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดกำหนดจากเงินจำนวน ๗๒,๕๙๖ บาท เป็นเงินจำนวน ๑๗๑,๔๘๙.๓๙ บาท นั้น เมื่อวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๔ พันตำรวจโท เฉลิมไชยา ได้ทำหนังสือรับสภาพหนี้จำนวน ๗๒,๕๙๖ บาท ซึ่งมีผลทำให้อายุความในมูลหนี้ความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่จำนวน ๗๒,๕๙๖ บาทสะดุดหยุดลง เพราะการทำหนังสือดังกล่าวเป็นการรับสภาพหนี้ที่ทำขึ้นเพื่อรับรองว่าเป็นหนี้จริงตามจำนวนที่กำหนดในหนังสือรับสภาพหนี้เท่านั้น ซึ่งพันตำรวจโท เฉลิมไชยา ได้ถูกหักเงินเดือนชำระหนี้ครบถ้วนเสร็จสิ้นตามหนังสือรับสภาพหนี้แล้ว การที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้หักเงินเดือนของพันตำรวจโท เฉลิมไชยา ชำระหนี้รวมเป็นเงินจำนวน ๙๓,๐๐๐ บาท โดยที่พันตำรวจโท เฉลิมไชยา ทำหนังสือรับสภาพหนี้ไว้เพียงจำนวน ๗๒,๕๙๖ บาท การหักเงินไว้เกินอีกจำนวน ๒๐,๔๐๔ บาท นั้น สำนักงานตำรวจแห่งชาติไม่มีอำนาจที่จะกระทำได้ จึงต้องคืนเงินที่หักเงินไว้เกินจำนวน ๒๐,๔๐๔ บาท ให้แก่พันตำรวจโท เฉลิมไชยา

สำหรับจำนวนเงินที่เพิ่มขึ้นตามที่กรมบัญชีกลางมีความเห็นให้พันตำรวจโท เฉลิมไชยา ต้องรับผิดชอบเพิ่มขึ้นเป็นเงินจำนวน ๑๗๑,๔๘๙.๓๙ บาท ซึ่งมากกว่าที่คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดกำหนด นั้น สำนักงานตำรวจแห่งชาติหรือผู้ว่าราชการจังหวัดสุพรรณบุรีในฐานะผู้ได้รับมอบอำนาจจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ได้รับความเสียหาย ต้องออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้นั้นชำระเงินดังกล่าวภายในกำหนดอายุความหนึ่งปีตามมาตรา ๑๐ วรรคสอง ประกอบกับมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

(คุณพรทิพย์ จਾਲะ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มิถุนายน ๒๕๕๓

^๑มาตรา ๑๒ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนที่หน่วยงานของรัฐได้ใช้ให้แก่ผู้เสียหายตามมาตรา ๘ หรือในกรณีที่เจ้าหน้าที่ต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเนื่องจากเจ้าหน้าที่ผู้นั้นได้กระทำการละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๑๐ ประกอบกับมาตรา ๘ ให้หน่วยงานของรัฐที่เสียหายมีอำนาจออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้นั้นชำระเงินดังกล่าวภายในเวลาที่กำหนด